

Ba Media en Cultuur
Universiteit Utrecht

Cursushandleiding

Nieuwe Media Filosofie

(ME3VI5018)

Verdiepingspakket Nieuwe Media en Digitale cultuur

2017-2018, blok 4

Cursuscoördinator:
Michiel de Lange

Docenten:
Michiel de Lange
Paulien Dresscher

Contact:
m.l.delange@uu.nl & p.c.dresscher@uu.nl

Inhoudsopgave

DEEL I: HOE ZIT DEZE CURSUS IN ELKAAR?	3
1.1 Globale inhoud van de cursus.....	3
1.2 Hoe past deze cursus binnen het verdiepingspakket?.....	4
DEEL II: HOE ORGANISEREN WIJ HET ONDERWIJS?	5
2.1 Cursusinschrijving/ingangseisen.....	5
2.2 Werkhouding.....	5
2.3 Ziekte en bijzondere omstandigheden.....	5
2.4 Benodigd studiemateriaal.....	5
2.5 Toetsing, herkansing en aanwezigheid.....	5
2.6 Fraude en plagiaat.....	7
2.7 Contactinformatie.....	7
2.8 Cursusevaluatie.....	8
2.9 Wie kan je helpen?.....	8
DEEL III: HOE IS DE CURSUS OPGEZET?	9
3.1 Tijden en locaties.....	9
3.2 Schematisch overzicht.....	9
3.2 De cursus van week tot week.....	10
<i>Week 1. 23 april Inleiding Media- en techniekfilosofie.....</i>	<i>10</i>
<i>Week 2. 7 mei Techniekfilosofie: Technologisch Determinisme.....</i>	<i>10</i>
<i>Week 3. 14 mei Techniekfilosofie: De sociale constructie van technologie.....</i>	<i>10</i>
<i>Week 4. 28 mei Technologie en het sociale.....</i>	<i>11</i>
<i>Week 5. 4 juni De politiek van de technologie.....</i>	<i>11</i>
<i>Week 6. 11 juni – Technologie, media en identiteit.....</i>	<i>11</i>
<i>Week 7. 18 juni – Posthumanisme.....</i>	<i>11</i>

DEEL I: HOE ZIT DEZE CURSUS IN ELKAAR?

I.1 Globale inhoud van de cursus

“*Sapere aude*” - Durf te denken!

Waar gaat deze cursus over?

Wie of wat staat er aan het roer van technologische en maatschappelijke ontwikkelingen? Maakt de mens de technologie, of geeft de technologie (mede) vorm aan de mens? En wie of wat is er eigenlijk verantwoordelijk wanneer nieuwe technologieën onverwachte (en soms ongewenste) effecten hebben? Filosofie stelt ons in staat om dit soort fundamentele vragen te stellen, en om de mogelijke posities ten aanzien van de relatie tussen technologie, maatschappij, cultuur, en natuur in kaart te brengen.

Sinds de opkomst van de digitale media zijn we er met terugwerkende kracht van doordrongen dat media geen neutrale doorgeefluiken zijn van boodschappen. De media zelf drukken een stempel op de wijze waarop we waarnemen, voelen, denken en handelen. Een filosofische reflectie op nieuwe media houdt in dat we nadenken over de relatie tussen mediatechnologie enerzijds en het beeld dat we van onszelf en de wereld hebben anderzijds. Filosofie vraagt met name naar de impliciete of expliciete vooronderstellingen die bij de analyse en beoordeling van deze relatie een rol spelen.

In deze cursus richten we ons vooral op deze mogelijke normatieve (ethische en politieke) vooronderstellingen. Wat vind je wel of niet goed voor het menselijk welzijn als het gaat om media(technologie), en waarom? We onderzoeken onder meer of het gevestigde ethische vocabulaire nog wel toereikend is om de huidige digitale cultuur te analyseren.

We maken daarbij gebruik van inzichten uit de volgende subdisciplines: techniekfilosofie, ethiek, politieke filosofie, cultuurfilosofie, mediatheorie en fenomenologie. De cursus is de laatste uit het verdiepingspakket en reflecteert op een ethisch niveau op de socio-culturele analyse van digitale artefacten en participatieve cultuurproductie die in de voorafgaande cursussen centraal stond.

Wat is er anders aan deze cursus?

We beginnen de cursus met een algemene reflectie op filosofie en het belang van filosofische reflectie voor wetenschappers in het veld van nieuwe media en digitale cultuur. Daarna behandelen we specifieke filosofische domeinen die voor dit veld van belang zijn. We zullen hiertoe vanaf de eerste week vooral veel primaire filosofische teksten lezen. Het corpus is daarom uitdagend te noemen, bereid je daar alvast op voor!

Om grip te krijgen op de verschillende filosofische benaderingen die we zullen behandelen zul je vanaf het begin geacht worden je actief te verhouden tot de teksten. Dat gebeurt op de volgende manieren:

- het verzamelen en plenair bespreken van de zogenaamde ‘media-oogst’: opvallende artikelen, video’s, blogs, items, etc. die je onlangs in de media bent tegengekomen en te maken hebben met nieuwe media en digitale cultuur. Je zult deze in een filosofisch kader bespreken;
- het organiseren van twistgesprekken over de primaire teksten;
- het schrijven van een filosofisch mini-essay, waarin je je positie ten aanzien van het constructivisme-determinisme debat bepaalt en op een originele wijze belicht vanuit een persoonlijke ervaring;
- het schrijven van een filosofisch essay dat op het mini-essay mag voortborduren en waarin je op doordachte en prikkelende wijze een standpunt met betrekking tot een nieuwe mediakwestie beargumenteert.

Wat ga je aan inhoud leren?

Na het behalen van deze cursus heeft de student:

- kennis van en inzicht in theorieën en concepten die voor een filosofische reflectie van nieuwe media van belang zijn.
- kennis van belangrijke filosofische vooronderstellingen met betrekking tot nieuwe media die circuleren in

publieke debat en binnen (cultuur)wetenschappelijke discourses.

Wat ga je aan vaardigheden leren?

Na het behalen van de cursus kan de student:

- vooronderstellingen met betrekking tot nieuwe media herkennen, herleiden tot de onderliggende filosofische grondslagen, en de mogelijkheden en beperkingen ervan overwegen;
- filosofische teksten lezen en in verband brengen met actuele mediakwesties;
- een eigen positie bepalen binnen mediawetenschappelijke en filosofische discourses;
- filosofische en wetenschappelijke argumenten analyseren, evalueren en formuleren;
- filosofische inzichten verwoorden in zowel toegankelijke taal als inzetten binnen meer specialistische, wetenschappelijke teksten;
- significante redactie voeren om eigen werk en dat van medestudenten van fundamentele kritiek en stilistisch commentaar voorzien.

1.2 Hoe past deze cursus binnen het verdiepingspakket?

Deze cursus is de vierde binnen het verdiepingspakket Nieuwe Media & Digitale Cultuur (BA-TFT)

Blok 1	Computergames in context	Ned	BA MEC
Blok 2	Playful Media Cultures	Ned	BA MEC
Blok 3	Participatiecultuur	Ned	BA MEC
Blok 4	Nieuwe Media Filosofie	Ned	BA MEC

Dit verdiepingspakket kent drie hoofdlijnen:

- 1.de bestudering van nieuwe media-artefacten (van hardware tot software, en van apps tot games);
- 2.het onderzoek naar participatieve praktijken (zoals gebruikersparticipatie, fancultuur, en *playful interaction*);
- 3.de kritische reflectie op techniekfilosofische discourses.

Deze cursus richt zich met name op de derde hoofdlijn, en biedt handvatten om op grondige wijze filosofische concepten te doorgronden die van belang zijn om hedendaagse media en cultuur te kunnen duiden. Als afsluitende cursus in de hoofdrichting biedt Nieuwe Media Filosofie een uitgelezen kans om benaderingen en perspectieven waar je in eerdere cursussen mee in aanraking bent gekomen vanuit een metaperspectief met elkaar in verband te brengen.

Studenten die het verdiepingspakket volgen kunnen na afloop van de cursus eerder gelezen teksten over nieuwe media en digitale cultuur analyseren op grond van mogelijke overeenkomstige of verschillende basisaannamen ten aanzien van de relatie tussen mens (als individu of als deel van een sociale groep of cultuur) en techniek (als zijnde technologische artefacten, danwel als manieren van in de wereld zijn). Na afronding ben je in staat deze vooronderstellingen te herkennen en benoemen in wetenschappelijke, politieke en populaire discourses. Daarnaast ben je in staat om je eigen perspectief te positioneren in relatie tot deze filosofische vooronderstellingen.

DEEL II: HOE ORGANISEREN WIJ HET ONDERWIJS?

Als je deze cursus bij de opleiding Media en Cultuur wilt volgen, is het belangrijk dat je bij aanvang van de volgende zaken op de hoogte bent.

2.1 Cursusinschrijving/ingangseisen

- Je kunt je alleen tijdens de facultaire (her)inschrijvingsdagen voor een cursus inschrijven, en wel via Osiris. Ben je te laat met inschrijven of doen zich bij de inschrijving onvoorziene omstandigheden voor, neem dan contact op met de studieadviseur. Docenten benaderen over inschrijvingszaken heeft geen zin; zij hebben niet de bevoegdheid om studenten na te plaatsen.
- Je kunt alleen aan een cursus deelnemen als je aan de ingangseisen voldoet. Hier wordt actief op gecontroleerd.
- Besluit je alsnog niet aan een cursus deel te nemen, schrijf je dan zo snel mogelijk, maar uiterlijk tot en met de wijzigingsdagen voorafgaand aan het betreffende blok via Osiris-Student uit. Als je je niet tijdig uitschrijft voor een cursus, en ook niet deelneemt, krijg je een “ND” (niet deelgenomen) op je cijferlijst.

2.2 Werkhouding

In lijn met de *Code of Conduct* van de Universiteit Utrecht (<https://www.uu.nl/en/organisation/profile/codes-of-conduct>) gaan we ervan uit dat je zelf verantwoordelijkheid neemt voor je leerproces. We gaan ervan uit dat je geen college wilt en kunt missen, en we streven tijdens de colleges graag naar discussies en vragen op academisch niveau. We gaan voorts uit van de volgende punten:

1. Je neemt actief deel aan de colleges en bent alleen afwezig met een zeer goede reden.
2. Je zorgt dat je actief luistert tijdens hoorcolleges en deze niet verstoort door ongeraagd te praten met je medestudenten.
3. Je bereidt je voor op de colleges (via leeswerk en opdrachten), zoals in de cursushandleiding van je wordt gevraagd. Bij onvoldoende voorbereiding zal je de toegang tot het college worden ontzegd.
4. Mobiele telefoons staan tijdens het hoor- en werkcolleges op Do Not Disturb- of Airplane-modus.

2.3 Ziekte en bijzondere omstandigheden

- Mocht je vanwege ziekte of bijzondere omstandigheden een (deel)toets moeten missen, volg dan de facultaire Richtlijn voor ziekmelding: http://www.uu.nl/SiteCollectionDocuments/GW/GW_StudiePunt/Richtlijn-ziekmelding.pdf. Je kunt deze Richtlijn ziekmelding ook vinden via de website van het Studiepunt (www.uu.nl/gw/studiepunt onder Onderwijsregelingen).
- Zijn er persoonlijke omstandigheden die structureel van invloed zijn op je studiehouding en studievoortgang, neem dan zo spoedig mogelijk contact op met de studieadviseur. Docenten zijn bereid actief met je mee te denken.
- Mocht je vanwege ziekte of een bijzondere omstandigheid een verplichte bijeenkomst niet kunnen bijwonen, breng je docent (en eventueel het groepje waarmee je samenwerkt) vóór aanvang van de bijeenkomst per mail op de hoogte (zie ook de bovenstaande “inspanningsverplichting”).
- Heb je een Onderwijscontract, breng dat dan vóór aanvang van de cursus onder de aandacht van de cursuscoördinator en -docenten.

2.4 Benodigd studiemateriaal

Tijdens de cursus maken we gebruik van het boek *Philosophy of Technology: The Technological Condition, an anthology (second edition)*, samengesteld door Robert C. Scharff en Val Dusek. Je wordt geacht dit boek vanaf het eerste hoorcollege in je bezit te hebben. Het is ook in de UU bibliotheek te vinden als elektronisch exemplaar. De overige te lezen artikelen zijn in deze cursushandleiding en/of op Blackboard voorzien van een link.

2.5 Toetsing, herkansing en aanwezigheid

Tijdens deze cursus worden de leerdoelen op de volgende manier(en) getoetst:

Toets 1 – Twistgesprek (30% eindcijfer)

In de werkcolleges voeren teams van ca. 3 studenten eenmalig een **Twistgesprek** waarbij ze ingaan op de gelezen teksten en een relatie maken met een actueel nieuwe media-onderwerp. Het team bereid van tevoren filosofische argumenten aan pro en contra de kwesties die zij willen bespreken. Bij toerbeurt modereert een teamlid het gesprek. Beschouw dit filosofisch debat als methode: het is de bedoeling om niet in welles-nietes te verzanden maar middels het doordenken en aanscherpen van gearticuleerde argumenten en tegenstellingen voorbij het eigen gelijk te raken en nieuwe inzichten te bereiken! Denk eraan om het publiek te betrekken.

Duur: ca. 30 minuten, gevolgd door ca. 10-15 minuten nabespreking en reflectie. Individuele teamleden schrijven binnen een week een **reflectieverslag van ca. 400-500 woorden** over hun twistgesprek in hun eigen thread op Blackboard. Zie het document 'Richtlijnen discussie en twistgesprek' voor uitgebreidere informatie (op Blackboard).

Toets 2 – Mini-essay (20% eindcijfer)

In week 4 lever je een kort essay in waarin je aan de hand van een concreet voorbeeld uit je directe omgeving/persoonlijke ervaring positie inneemt in het techniekfilosofische debat omtrent sociaal constructivisme en technologisch determinisme. Het essay wordt beoordeeld op de volgende criteria:

- Kracht van de argumentatie (logische consistentie, precisie, nuance);
- Originaliteit van de reflectie (koppeling aan eigen ervaring, kritische reflectie op bronnen);
- Inbedding in de cursusstof (alle logischerwijze relevante bronnen uit het cursusmateriaal worden aangehaald, met een minimum van drie bronnen);
- Taal en stijl (heldere betoogtrant, nauwkeurig geformuleerd, vrij van taal-, spel- en schrijffouten);
- Formele aspecten (verwijzingssysteem consequent en correct toegepast, naam-nummer-werkgroep-docent op voorblad, regelafstand 1,5, lettergrootte 11, voldaan aan alle formele randvoorwaarden wat betreft gebruik van bronnen).

Het essay heeft een lengte van 1000 woorden (+/- 10%). Tijdens het werkcollege in week 4 ontvang je feedback van medestudenten op je mini-essay (neem deze uitgeprint in tweevoud mee naar het werkcollege!). **Je levert de uiteindelijke versie in op 29 mei 17:00 in je eigen Blackboard-thread.**

Toets 3 – Filosofisch essay (50% eindcijfer)

De eindtoets bestaat uit het schrijven van een **filosofisch essay** waarin je een heldere stelling/argument formuleert ten aanzien van een actuele culturele, maatschappelijke of wetenschappelijke kwestie omtrent nieuwe media en/of een nieuwe technologie. De stelling/het argument onderbouw je met de in de cursus en het cursusmateriaal aangereikte concepten, theorieën en denkwijzen, en/of zelfgevonden bronnen. Het essay wordt beoordeeld op de volgende criteria:

- Kracht van de argumentatie (logische consistentie, precisie, nuance);
- Diepgang en nauwkeurigheid van de filosofische reflectie;
- Inbedding in de cursusstof (relevante bronnen uit het cursusmateriaal worden aangehaald, met een minimum van drie bronnen en minstens één eigen externe bron);
- Taal en stijl (heldere betoogtrant, nauwkeurig geformuleerd, vrij van taal-, spel- en schrijffouten);
- Formele aspecten (verwijzingssysteem consequent en correct toegepast, naam-nummer-werkgroep-docent op voorblad, regelafstand 1,5, lettergrootte 11, voldaan aan alle formele randvoorwaarden wat betreft gebruik van bronnen).

Het essay heeft een lengte van 2500 woorden (+/- 10%). Je neem een eerste versie mee naar het werkcollege in week 6 voor peer review (uitgeprint, tweevoud). **Op 27 juni 17:00 lever je de definitieve versie van je essay in** op Blackboard in je eigen thread.

N.B. Je wordt geacht begrijpelijk en correct Nederlands te schrijven. Werkstukken die meer dan drie fouten bevatten in de werkwoordspelling, en/of evidente formuleringsfouten en/of tekstverwerkingsfouten worden niet nagekeken.

Opdrachten

- Voorzie je opdracht te allen tijde van een header met daarin naam, groepsnummer en je studentnummer.
- Alle ingeleverde teksten (reflectie, essays) zijn voorzien van een aansprekende titel.
- Essays zonder bibliografie of zonder verwijzingen naar de bibliografie krijgen ongelezen een 1.
- Spelling en stijl dienen vlekkeloos te zijn. Het is heel normaal hier hulp bij in te roepen: laat een medestudent, een huisgenoot of desnoods je ouders je werk lezen voordat je het inlevert. Help elkaar!
- Regelafstand 1,5 // lettergrootte 11 // nieuwe alinea=inspringen // na witregel nooit inspringen // citaten nooit cursief // citaat uitleggen // citaten langer van drie regels of langer moeten als blokcitaat opgemaakt worden: 1p kleiner (10), tab voor de gehele linker marge, geen aanhalingstekens, witregel voor en na // maak in je brongebruik (dus niet in je bibliografie) een duidelijk onderscheid tussen primaire en secundaire bronnen.
- Annotatie: gebruik Chicago A of B, of MLA. Wees consistent.

Randvoorwaarden:

De cursus kan met goed gevolg worden afgerond wanneer:

- de student bij alle bijeenkomsten aanwezig is geweest. Afwezigheid moet vooraf worden gemeld bij de werkgroepdocent. Bij meer dan één maal afwezigheid volgt een vervangende opdracht in de vorm van een extra mini-essay, dat met een voldoende moet worden beoordeeld;
- alle opdrachten op tijd zijn ingeleverd. Niet ingeleverde opdrachten resulteren in een niet te herkansen 1 als cijfer.
- het gemiddelde van alle deoltoetsen voldoende is (minimaal 5,5).

Herkansing:

Je hebt recht op een **herkansing** van het essay als er aan bovenstaande eisen is voldaan en het gemiddelde eindcijfer een 4 of hoger is. Herkansing zal plaatsvinden na het zomerreces. Voor de andere opdrachten bestaat er geen herkansingsmogelijkheid.

Becijfering

Het eindcijfer is het cijfer zoals op Osiris gepubliceerd. Voor afronding van cijfers gelden de facultaire afrondingsregels (zie www.uu.nl/gw/studiepunt onder Afronding eindcijfers). Aan alle verkregen deeltcijfers en andere beoordelingen die niet op Osiris staan kunnen geen rechten worden ontleend.

Termijn beoordeling

De examinerator stelt in de regel het oordeel over een schriftelijk of op andere wijze afgenomen toets vast binnen tien werkdagen na de dag waarop deze is afgenomen.

Wat te doen bij eventuele onenigheid over een beoordeling

Als je denkt dat je beoordeling op onrechtmatige wijze tot stand is gekomen, richt je dan eerst tot de cursuscoördinator. Mocht dat niet tot een oplossing leiden, neem dan contact op met de coördinator van het VP en/of je studieadviseur.

2.6 Fraude en plagiaat

Wetenschappelijke integriteit vormt de basis van het academisch bedrijf. De Universiteit Utrecht vat iedere vorm van wetenschappelijke misleiding daarom op als een zeer ernstig vergrijp. De Universiteit Utrecht verwacht dat elke student de normen en waarden inzake wetenschappelijke integriteit kent en in acht neemt. Zie hier: <https://students.uu.nl/praktische-zaken/regelingen-en-procedures/fraude-en-plagiaat>.

2.7 Contactinformatie

Heb je vragen aan je docent? Stel ze dan bij voorkeur tijdens of vlak voor/na het college. Maak alleen gebruik van e-mail of blackboard voor vragen aan de docent die je niet zelfstandig of in overleg met medestudenten kunt oplossen en die niet tot het volgende college kunnen wachten. Voor urgente zaken die te maken hebben met de voortgang van de cursus, planning, en/of werkcollege-activiteit mail je naar je werkcollegedocent. Voor urgente zaken die te maken hebben met de cursus in het algemeen mail je de cursuscoördinator. Wees zuinig met mailen!

2.8 Cursusevaluatie

In de opleiding Media en Cultuurwetenschappen zijn we altijd op zoek naar verbetering van ons onderwijs. Jouw feedback is daarvoor essentieel. Aan het einde van de cursus zal je daarom gevraagd worden de cursus in al z'n facetten te evalueren – wat liep er goed, wat kan beter, waar zitten knelpunten? Hiervoor maken we in ieder geval gebruik van het faculteitsbrede evaluatiesysteem; je ontvangt hiervoor tijdig een oproep om digitaal je visie op de gevolgde cursus te geven. De resultaten worden besproken in de opleidingscommissie (OC), en ze leiden regelmatig tot aanpassingen, via aanbevelingen aan de cursus- en opleidingscoördinatoren en/of aan de onderwijsdirecteur. De studentleden, jullie vertegenwoordigers in de OC, hebben veel invloed op dit evaluatieproces, maar alleen als hun 'achterban' ook daadwerkelijk van zich laat horen. Vul dus altijd de digitale evaluatie in, ook als je neutraal of tevreden bent en denkt niet veel op te merken te hebben. Sommige docenten houden tegen het einde van hun cursus ook een korte mondelinge evaluatie in de werkgroepen; dat geeft vaak hele zinvolle extra informatie. Als je eerder al suggesties hebt of knelpunten wilt signaleren, aarzel dan niet om op je docent af te stappen – wie weet kan een en ander nog tijdens de cursus worden meegenomen!

2.9 Wie kan je helpen?

Aan de universiteit studeer je anders dan op de middelbare school. Er is meer vrijheid om je eigen vakken te kiezen en je studeert zelfstandiger. Ook zijn er nieuwe begeleiders die je misschien nog niet kent, zoals tutoren, studieadviseurs en mentoren.

Tutor

Als je begint met studeren, krijg je samen met een aantal medestudenten een tutor toegewezen. Dit is een docent van je opleiding die doorgaans ook lesgeeft in het eerste jaar. De tutor probeert ervoor te zorgen dat jij je thuis voelt binnen je opleiding en is je eerste aanspreekpunt op de universiteit.

Studentmentor

Tutoren worden geholpen door studentmentoren. Dit zijn ouderejaarsstudenten, die je op een laagdrempelige manier studeertips kunnen geven. Ook kunnen ze allerlei vragen beantwoorden over je studie, de universiteit en Utrecht als studentenstad.

Studieadviseur

TFT heeft studieadviseurs (studieadviesMCW.GW@uu.nl), die je kunnen informeren over onderwijs- en examenregelingen, het bindend studieadvies (BSA) en de gang van zaken rond het afstuderen. Als je te maken hebt met persoonlijke problemen of bijzondere familieomstandigheden, neem dan altijd eerst contact op met je studieadviseur. De contactgegevens van de studieadviseur vind je op de pagina's van je opleiding. De studieadviseur kan je ook doorverwijzen naar andere begeleiders.

Studentenpsycholoog

Studentenpsychologen helpen je bij het oplossen van studeerproblemen en persoonlijke problemen die je studievoortgang in de weg staan.

Studentendecaan

Als je vragen hebt over zaken die je studie overstijgen, zoals studiefinanciering en wettelijke of universitaire regelingen kun je terecht bij een studentendecaan van Studentenservice.

Studieloopbaanadviseur

De studieloopbaanadviseur is goed op de hoogte van de arbeidsmarkt voor academici. Je kunt hier terecht voor een persoonlijk advies of een training.

Trainers

Er worden aan de UU diverse trainingen aangeboden op het gebied van studievaardigheden, persoonlijke problemen, etc. Kijk op de studentensite voor een [overzicht van alle trainingen](#) voor studenten.

Meer informatie over begeleiding en advies

Op de studentensite vind je meer informatie over [Begeleiding en advies](#).

DEEL III: HOE IS DE CURSUS OPGEZET?

3.1 Tijden en locaties

Hoorcolleges

Maandagen 09.00-10.45, DRIFT 25, 002

Werkcolleges

Werkgroep 1, Michiel de Lange: Woensdagen 10.00-12.45, DRIFT 23, 212

Werkgroep 2, Paulien Dresscher: Woensdagen 13.15-16.00, DRIFT 23, 206

De structuur van de werkcolleges is als volgt:

uur 1: Media-oogst: wat ben je tegengekomen in de media (een voorval of casus) en hoe kun je hierover filosofische vragen stellen, gebruikmakend van de behandelde literatuur en eigen bronnen?

uur 2: Twistgesprekken van studenten en naar aanleiding daarvan discussie over de teksten.

uur 3: Voorbereiden mini-essay + eindessay.

3.2 Schematisch overzicht

Hieronder vind je een overzicht van de opbouw van de cursus, alle college-activiteiten, vereiste voorbereiding en alle deadlines. **Neem dit schema goed door en zet alle deadlines en inleverinstructies in je agenda.**

Week	Hoorcollege	Werkcollege	Deadlines
1	23 april – Inleiding	25 april – Inleiding	
	Let op: geen HC/WG deze week!		
2	7 mei – Technologisch determinisme	9 mei – Technologisch determinisme	
3	14 mei – Sociaal constructivisme	16 mei- Sociaal constructivisme	
	Let op: geen HC/WG deze week!		
4	28 mei – Technologie en het sociale	30 mei- Technologie en het sociale	29 mei 17:00 Mini-essay.
5	4 juni – De politiek van technologie	6 juni – De politiek van technologie	5 juni 17:00 Stelling/kernargument essay inleveren op BB
6	11 juni – Technologie, media en identiteit	13 juni – Technologie, media en identiteit	Eerste draft eindessay mee (print, tweevoud)
7	18 juni – Posthumanisme	20 juni – Posthumanisme	
8			27 juni 17:00 Eindessay (BB en hardcopy)

3.2 De cursus van week tot week

Week 1. 23 april Inleiding Media- en techniekfilosofie

John Durham Peters: "Speaking into the air: A history of the idea of communication", Ch. 1 "Dialogue and Dissemination" pp. 33-65. <https://www.dropbox.com/s/moo2hzpn2rnytpa/wk1-jdpeters.pdf?dl=0>.

Gilles Deleuze: "The Conditions of the Question: What Is Philosophy?" *Critical Inquiry*, Vol. 17, No. 3 (Spring, 1991), pp. 471-478. <http://www.jstor.org.proxy.library.uu.nl/stable/1343795>.

Voorbeelden filosofische essays:

- Essays van Mirjam Rasch <http://www.miriamrasch.nl>. Bijv. de voorpublicatie uit haar essaybundel "Zwemmen in de oceaan" <https://www.athenaeum.nl/leesfragmenten/2017/zwemmen-in-de-oceaan/>.
- Brad Troemmel – Art after social media <https://lexiethrash.files.wordpress.com/2014/10/smad-blog-art-after-social-media.pdf>
- Essays van Evgeny Morozov in o.a. The Guardian <https://www.theguardian.com/profile/evgeny-morozov>.
- Peter Paul Verbeek: "Op de vleugels van Icarus". <http://www.ethische-perspectieven.be/viewpic.php?LAN=N&TABLE=EP&ID=1492>.
- Essays van Marijntje Smits: <http://sargasso.nl/de-ethische-robot/>, <https://www.trouw.nl/home/flexwerkninkt-de-geleerde~a8b9cd20/>.
- Michiel de Lange. 2008. "Geven en Nemen: mobiele telefonie als giftcultuur." In *De Draagbare Lichtheid van het Bestaan: het alledaagse gezicht van de informatiesamenleving*, Valerie Frissen & Jos de Mul (eds.), 28-44. Kampen: Klement. http://www.bijt.org/wordpress/wp-content/uploads/2009/12/Geven_en_Nemen-MdLange_defA4.pdf.

Week van 30 april: geen HC en WG

Gebruik deze extra tijd om je goed in te lezen voor de colleges van de komende week/weken, je bekend te maken met het fenomeen filosofisch essay (lees er minstens één!), en na te denken over media- en technologiekwesities waarover je graag zelf (beter) wilt leren nadenken en schrijven.

Week 2. 7 mei Techniekfilosofie: Technologisch Determinisme

Plato (370 vChr.): *Phaedrus*, trans. A. Nehamas & P. Woodruff <http://sfbay-anarchists.org/wp-content/uploads/2013/07/Plato-Phaedrus.pdf>. pp. 548 (v.a. lemma 271d "SOCRATES: Since the nature of speech...") – 556. **N.B. We lezen dus slechts een gedeelte van de oorspronkelijke tekst!**

Martin Heidegger: "The Question Concerning Technology" (S&D hoofdstuk 27, pp. 305-317) **N.B. Moeilijke tekst! Begin op tijd met lezen, en maak gebruik van de handvatten die het boek biedt (bijvoorbeeld de introductie van deel IV).**

Sally Wyatt: "Technological Determinism Is Dead: Long Live Technological Determinism" (S&D hoofdstuk 39, pp. 456-466).

Week 3. 14 mei Techniekfilosofie: De sociale constructie van technologie

Trevor J. Pinch en Wiebe E Bijker: "The Social Construction of Facts and Artefacts" (S&D hoofdstuk 24, pp.266-277).

Langdon Winner: "Upon Opening the Black Box and Finding it Empty: Social Constructivism and the Philosophy of Technology" *Science, Technology, & Human Values* Vol. 18, No. 3 (Summer, 1993), 362-378. <http://www.nyu.edu/projects/nissenbaum/papers/openingblackbox.pdf>.

Wendy Faulkner: "The Technology Question in Feminism: A View from Feminist Technology Studies" (S&D hoofdstuk 21, pp. 224-238).

Week van 21 mei – geen HC en WG

Gebruik deze tijd om je eerste versie van het mini-essay te schrijven. Dit bespreken we de volgende week.

Week 4. 28 mei Technologie en het sociale

Bruno Latour: "Technology is Society Made Durable". In John Law (ed.): *A Sociology of Monsters: Essays on Power, Technology and Domination*. Sociological Review Monograph No. 38 (1991): 103-131
<http://www.bruno-latour.fr/sites/default/files/46-TECHNOLOGY-DURABLE-GBpdf.pdf>

Lynette Khong: "Actants and Enframing: Heidegger and Latour on Technology." *Studies in History and Philosophy of Science* 34 (2003), pp. 693 – 704. <http://bit.ly/fcuCER>.

Sergio Sismondo: "Actor-Network Theory: Critical Considerations" (S&D hoofdstuk26, pp. 289-296).

Week 5. 4 juni De politiek van de technologie

Michel Foucault: "Panopticism" (S&D hoofdstuk 54, pp. 654-667).

Gilles Deleuze: "Postscript on the Societies of Control" *October* 59 (Winter, 1992), pp. 3-7
https://cidadeinseguranca.files.wordpress.com/2012/02/deleuze_control.pdf.

Martijntje Smits. 2017. De terugkeer van de technologiepolitiek. In wat voor technologische cultuur willen we leven? <https://bureaudehelling.nl/artikel-tijdschrift/de-terugkeer-van-de-technologiepolitiek>.

Week 6. 11 juni – Technologie, media en identiteit

Atkins, Kim. 2004. "Narrative identity, practical identity and ethical subjectivity." *Continental Philosophy Review* no. 37 (3):341-366. <http://proxy.library.uu.nl/login?url=https://link.springer.com/10.1007/s11007-004-5559-3>.

Ricoeur, Paul. 1991. "Narrative Identity." In *On Paul Ricoeur: narrative and interpretation*, edited by David Wood, 188-199. London ; New York: Routledge. http://aleph.library.uu.nl/F?func=direct&doc_number=002860197.

Sherry Turkle. 1996. *Parallel Lives: Working on Identity in Virtual Space*. In: Thomas R. Lindlof & Debra Grodin (eds). *Constructing the Self in a Mediated World*. Thousand Oaks : SAGE Publications.
http://search.ebscohost.com.proxy.library.uu.nl/login.aspx?direct=true&db=nlebk&AN=477984&site=ehost-live&ebv=EB&ppid=pp_156

Week 7. 18 juni – Posthumanisme

Donna Haraway: "A Cyborg Manifesto: Science, Technology, and Socialist Feminism in the Late Twentieth Century" (S&D hoofdstuk 51, pp. 610-630)

Hayles, Katherine. 1999. *How we became posthuman : Virtual bodies in cybernetics, literature, and informatics*. Chicago, Ill.: University of Chicago Press. Ch I "Toward Embodied Virtuality" pp. 1-24.
<http://faculty.georgetown.edu/irvinem/theory/Hayles-Posthuman-excerpts.pdf>

Hughes, James. "Algorithms and Posthuman Governance." *Journal of Posthuman Studies* 1, no. 2 (2018): 166-184. [ik moet nog toegang krijgen tot dit paper]